

Sygn. akt I C 548/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2013r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Halina Grzybowska

Protokolant Magdalena Tobiasz

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) S.A. w K.**

przeciwko **K. B. i M. B.**

o zapłatę kwoty 107.296,55 zł

I. utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 14 marca 2011 roku sygn. akt I Nc 454/11;

II. zasądza solidarnie od pozwanych K. B. i M. B. na rzecz strony powodowej Banku (...) S.A. w K. kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 17 lutego 2011 roku w postępowaniu nakazowym powód Bank (...) S.A. z siedzibą w K. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych K. B. i M. B. kwoty 107 296,55 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu żądania podał, że w dniu 8 sierpnia 2008 roku pozwany K. B. zawarł z (...) Bank S.A. umowę kredytową, a kredyt został poręczony przez pozwaną M. B.. Bank (...) S.A. jest następcą prawnym (...) Banku S.A. W związku z niespłaceniem kredytu skierowano do pozwanych wezwanie do zapłaty w dniu 31 stycznia 2011 roku. W dniu 15 lutego 2011 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg banku. Na dochodzoną kwotę składają się: kwota kredytu – 103031,09 zł, odsetki za zwłokę – 4227,79 zł oraz opłaty – 37,67 zł.

W dniu 14 marca 2011 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, sygn. akt I Nc 454/11, uwzględniający żądanie pozwu w całości oraz zasądzający na rzecz powoda kwotę 1366,35 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W zarzutach do nakazu zapłaty pozwani zaskarżyli nakaz w całości i wniesli o oddalenie powództwa wobec częściowej spłaty kredytu i pokrycia pozostałej części przejętym przez powoda pojazdem stanowiącym zabezpieczenie spłaty kredytu. Zarzucili oni powodowi: poświadczenie nieprawdy w dokumentach, zaniżenie wartości sprzedanego pojazdu, przejęcie pojazdu przed upływem określonego w umowie terminu, zawyżenie wartości kredytu przez niewłaściwe przewalutowanie kredytu, nie udostępnienie kredytobiorcy rozliczenia spłaty, mimo wniosku o taką czynność, okoliczność, że jedynym zabezpieczeniem spłaty kredytu stanowił kredytowany samochód, którego wartość w dniu zakupu wynosiła 150 000 zł, a nie poręczenie pozwanej M. B..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 sierpnia 2008 roku zawarta została pomiędzy (...) Bank S.A., którego następcą prawnym jest powód, a pozwanym K. B. umowa kredytu denominowanego na zakup samochodu kempingowego marki Georgie Boy P. 3150. Pozwany obowiązany był do dokonywania spłat kredytu w wysokościach i terminach podanych w kalendarzu spłat, stanowiącym integralny załącznik do umowy. Płatność kredytu została podzielona na 48 rat, termin ostatniej raty przypadał na 15 sierpnia 2012 r. Kredyt został udzielony w walucie obcej, a pozwany obowiązany był do dokonywania spłat w złotych, po uprzednim przeliczeniu spłaty według kursu banku. Łączna wartość kredytu wynosiła równowartość kwoty 112 669,21 zł.

Dowód: umowa kredytowa z dnia 8.08.2008 r. – k. 114-116

kalendarz spłat – k. 121-122

Zgodnie z § 6 ust. 1 wskazanej umowy kredytowej prawne zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiły: cesja praw z umowy ubezpieczenia AC, poręczenie pozwanej M. B., przewłaszczenie pojazdu na zabezpieczenie wierzytelności banku. W umowie poręczenia M. B. oświadczyła, że poddaje się egzekucji w zakresie roszczeń wynikających z umowy do kwoty 225398,42 zł. Zgodnie zaś z umową przewłaszczenia pozwany przeniósł na bank udział w 49/100 w prawie własności przedmiotowego pojazdu, z zastrzeżeniem warunku rozwiązującego, że skutek przeniesienia własności ustanie m.in. jeżeli pozwany spłaci w całości zobowiązanie wynikające z umowy kredytu. Pozwany przenosi na Bank pozostały udział we własności pojazdu (49/100), z zastrzeżeniem warunku zawieszającego, że przeniesienie własności nastąpi m.in. jeżeli pozwany nie zapłaci co najmniej dwóch kolejnych (pełnych) rat kredytu w terminach określonych w umowie kredytu (§ 2 ust. 1 lit. b, ust. 5 lit. a umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie).

Dowód: umowa kredytowa z dnia 8.08.2008 r.

cesja praw z umowy ubezpieczenia AUTOCASCO – k. 119

umowa poręczenia – k. 120

umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie – k. 117

Pismem z dnia 14 sierpnia 2010 r. powód poinformował pozwanego, że z dniem 25 sierpnia 2010 r. upływa termin spłaty raty udzielonego kredytu w wysokości 583,94 CHF. Z kolei w piśmie z 6 października 2010 r. powód skierował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty zaległości w kwocie 2267,30 CHF pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu.

Dowód: pismo Banku (...) S.A. z 14.08.2010 r. – k. 69

ostateczne wezwanie do zapłaty z 6.10.2010 r. – k. 70

W dniu 8 października 2010 r. pozwany K. B. wyraził pisemną zgodę na sprzedaż samochodu w oparciu o ekspertyzę i wycenę dokonaną przez rzeczoznawcę. Oświadczył także, że niezłożenie zastrzeżeń do ekspertyzy w ciągu 10 dni od jej wysłania i nieprzedłożenie własnej alternatywnej wyceny w ciągu 7 dni roboczych od złożenia zastrzeżeń, oznaczać będzie akceptację wyceny zleconej przez powoda. Powód poinformował pozwanego K. B., że po sprzedaży przedmiotowego pojazdu i wpłacie pieniędzy uzyskanej ze sprzedaży nie będzie rościł praw do pojazdu. Pozwany K. B. upoważnił pracownika banku – G. B. do sprzedaży przedmiotowego samochodu za cenę ustaloną przez bank. W dniu 8 października 2010 r. na wezwanie powoda pozwany dostarczył pojazd do W., gdzie podpisał protokół odbioru przedmiotu zabezpieczenia spłaty umowy kredytowej. W protokole stwierdzono, że przekazanie bankowi pojazdu w celu pokrycia należności nie powoduje wygaśnięcia umowy kredytowej. Zaległość pozwanego w spłacie kredytu wynosiła wówczas ponad dwie raty (dwa miesiące). W tym samym dniu samochód został przyjęty do sprzedaży komisowej za cenę 48 000 zł brutto na podstawie umowy komisowej nr (...), zawartej pomiędzy komisantem – (...) car” P. B., a komitentem – G. B..

Dowód: umowa komisowa nr (...) – k. 37

oświadczenie pozwanego z dnia 8.10.2010 r. – k. 66

pismo informacyjne Banku (...) S.A. z 8.10.2010 r. – k. 64

pełnomocnictwo dla G. B. – k. 67

protokół odbioru z 8.10.2010 r. – k. 68

W dniu 20 października 2010 r. rzeczoznawca W. O., na zlecenie G. B., przedstawiciela powoda, dokonał wyceny wartości przedmiotowego pojazdu, który został wyprodukowany w 1997 roku i wartość tę, w stanie na dzień 13 października 2010 r., określił na kwotę 48 500 zł netto. Wartość ta została określona w oparciu o notowania cen samochodów używanych na rynku polskim z uwzględnieniem parametrów technicznych i rynkowych mających wpływ na wartość pojazdu. Wartość bazowa pojazdu w wysokości 80 328 zł została określona na podstawie ofert internetowych sprzedaży samochodów takiej samej marki o podobnym wyposażeniu. Podczas dokonywania wyceny rzeczoznawca nie miał możliwości podłączenia do instalacji znajdujących się w pojeździe zewnętrznego źródła zasilania, z uwagi na warunki sporządzania wyceny – tj. na parkingu niedostosowanego do takich prób.

Dowód: ekspertyza techniczna – k. 39-59

zeznania świadka W. O. – k. 207-208

W dniu 8 listopada 2010 r. powód odebrał skierowane do niego przez pozwanego K. B. zastrzeżenie do wyceny dokonanej przez rzeczoznawcę.

Dowód: zastrzeżenia pozwanego do wyceny – k. 126

Przedmiotowy samochód został nabyty w dniu 20 stycznia 2011 r. od komisanta przez J. Ś. za kwotę 48 000 zł, przy czym termin zapłaty określono na 3 dni, a sposób zapłaty – przelew. J. Ś. ofertę sprzedaży pojazdu znalazł w czasopiśmie (...), które prenumeruje. W autokomisie zapoznał się z wyceną przedmiotowego pojazdu. Obecnie samochód nie jest zarejestrowany z uwagi na zły stan techniczny. Samochód stoi nieużytkowany w miejscu zamieszkania J. Ś..

Dowód: Faktura VAT nr (...) – k. 38

zeznania świadka J. Ś. – k. 183-183 odwrót

W związku ze sprzedażą pojazdu na konto banku wpłynęła kwota 45 000 zł, z czego kwota 36 457,00 zł została zaksięgowana na poczet spłaty należności głównej, a kwota 8 543,00 zł – na poczet odsetek.

Bezsporne

W związku z niespłacaniem kredytu skierowano do pozwanych wezwanie do zapłaty w dniu 31 stycznia 2011 roku. W odpowiedzi, pozwany K. B., pismem datowanym na 20 lutego 2011 r., zwrócił się do banku o szczegółowe rozliczenie kwoty wykazanego zadłużenia, szczegółowe rozliczenie dokonanych przez niego spłat kredytu, kwestionował także wycenę samochodu dokonaną przez rzeczoznawcę. W odpowiedzi powód wskazał, że pozwani mimo wniesienia zarzutów do wyceny, nie zlecieli wyceny pojazdu we własnym zakresie w ustalonym terminie. Stan wymagalnego zadłużenia w dniu 15 lutego 2011 r. wynosił 107296,55 zł, na którą to kwotę składały się: kwota niespłaconego kredytu – 103031,09 zł, odsetki karne za zwłokę – 4227,79 zł oraz opłaty – 37,67 zł. Niedotrzymanie przez pozwanego warunków udzielenia kredytu spowodowało jego wypowiedzenie pismem z dnia 5 listopada 2011 r. W ostatnim dniu okresu wypowiedzenia zadłużenie z tytułu kredytu zostało przewalutowane na walutę polską według kursu banku, zgodnie z §

7 ust. 3 umowy kredytu. Na dzień 30 listopada 2011 r. łączna kwota do zapłaty z tytułu niespłaconego kredytu wynosiła 125 816,49 zł. Od czasu wniesienia pozwu pozwani nie wpłacili powodowi jakichkolwiek kwot żądanych pozwem.

Dowód: wezwania do zapłaty z 31.01.2011 r. wraz ze zrotnymi potwierdzeniami odbioru – k. 6-9

pismo pozwanego z dnia 20.02.2011 r. – k. 60

odpowiedź Banku (...) S.A. z 1.04.2011 r. – k. 62

wyciąg z ksiąg Banku (...) S.A. – k. 7

wypowiedzenie umowy kredytu – k. 135 i 136 wraz z potwierdzeniem doręczenia – k. 137-138

rozliczenie kredytu na dzień 30.11.2011 r. – k. 123-125

zeznania pozwanej M. B. – k. 299-299 odwrót

Na zlecenie sądu w dniu 12 kwietnia 2013 r. biegły sądowy z zakresu techniki pojazdów mechanicznych, rekonstrukcji wypadków drogowych, kalkulacji warsztatowej oraz analizy rachunków i kosztorysów oraz wyceny wartości samochodów, J. Z. , sporządził opinię, w której wartość hipotetyczną pojazdu na dzień 13 października 2010 r. ustalił na kwotę 53 800 zł netto. Wartość bazową samochodu określił przy tym na kwotę 80 000 zł. Opinię sporządził na podstawie akt niniejszej sprawy, opierając się na stanie technicznym pojazdu opisanym w ekspertyzie technicznej W. O..

Dowód: opinia dotycząca wartości hipotetycznej pojazdu – k. 260-263

Wskazany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów prywatnych przedłożonych przez obie strony postępowania, dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki pojazdów mechanicznych, dowodów z zeznań świadków i zeznań pozwanej M. B., których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała, a Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im wiary z urzędu. Sąd pominął natomiast dowód z przesłuchania pozwanego K. B., gdyż pozwany ten dwukrotnie nie stawiał się na rozprawę celem przesłuchania, a fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały już w wystarczający sposób wyjaśnione.

Sąd zważył:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, dlatego nakaz zapłaty należało utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 69 ust 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity: Dz. U. 2012 r. poz. 1376) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Stosownie zaś do art. 75 ust 1 PrBank w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu.

Niewątpliwie pozwany nie dotrzymał warunków udzielenia kredytu, tj. zaprzestał terminowej spłaty rat kredytu, co skutkowało wypowiedzeniem umowy przez Bank.

Zarzuty pozwanych do nakazu zapłaty okazały się nieuzasadnione. Z zestawienia wpłat do umowy, który został dopuszczony jako dowód w niniejszej sprawie, wynika sposób księgowania wpłat dokonywanych przez pozwanego wraz z przeliczeniem tych wpłat według kursu Banku. Pozwany błędnie utożsamiał wskazany kurs ze średnim kursem waluty według notowań NBP. Zgodnie bowiem z § 3 ust. 1 umowy kredytowej kurs Banku oznacza średni kurs złotego

w stosunku do waluty kredytu opublikowanego w danym dniu w prasie przez NBP, powiększony o zmienną marżę kursową Banku (...) S.A.

Nie znajduje uzasadnienia również zarzut pozwanego jakoby jedynym zabezpieczeniem spłaty kredytu była umowa przewłaszczenia pojazdu na zabezpieczenie wierzytelności powoda. Z dołączonej do akt umowy poręczenia wynika, że pozwana M. B. poręczając za zobowiązania z tytułu udzielonego przez powoda kredytu, zobowiązała się tym samym wobec Banku (...) S.A. spłacić całą kwotę zadłużenia na wypadek gdyby kredytobiorca nie spłacił zadłużenia w oznaczonych w umowie kredytu terminach.

Stosownie do art. 876 § 1 kc, przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. O zakresie zobowiązania poręczyciela rozstrzyga każdorazowy zakres zobowiązania dłużnika (art. 879 § 1 kc). W braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny (art. 881 kc).

Nie mają racji pozwani twierdząc, że nie doszło do uchybienia przez nich płatności dwóch kolejnych rat kredytu w terminach określonych w umowie kredytu, co miało skutkować przeniesieniem na powoda pozostałego udziału we własności samochodu kempingowego. Z rozliczenia kredytu, przedstawionego przez powoda, wynika, że w dniu 8 października 2010 r. tj. w dniu przejęcia pojazdu przez Bank, zaległość pozwanego w spłacie kredytu wynosiła ponad dwie miesięczne raty.

Chybiony okazał się także zarzut pozwanych zaniżenia wartości samochodu kempingowego w ekspertyzie wykonanej na zlecenie powoda, a w konsekwencji sprzedaż pojazdu po cenie znacznie niższej od jego wartości rynkowej. Na wstępie należy zauważyć, co słusznie podniósł powód w odpowiedzi na zarzuty, że pozwany wyraził pisemną zgodę na sprzedaż pojazdu w oparciu o ekspertyzę i wycenę dokonaną przez uprawnionego rzeczoznawcę techniki samochodowej. Dla skutecznego podważenia tej wyceny nie wystarczyło jednak samo zgłoszenie zastrzeżeń, ale pozwany zobowiązał się na piśmie przedłożyć w określonym terminie własną alternatywną wycenę, wykonaną na własny koszt przez rzeczoznawcę techniki samochodowej. Takiej wyceny pozwany jednak w określonym terminie nie przedstawił.

Wskazana ekspertyza pochodząca od rzeczoznawcy W. O., stanowiąca dokument prywatny, uwzględniała parametry techniczne pojazdu, a także warunki rynkowe mogące mieć wpływ na wartość pojazdu. Wycenę samochodu rzeczoznawca ten dokonał w ten sposób, że najpierw określił kwotę bazową w oparciu o warunki rynkowe, a następnie od kwoty tej odejmował poszczególne wartości zmniejszające wartość pojazdu, jak np. czas rzeczywistej eksploatacji, stwierdzone wady, uszkodzenia.

Znamienne jest, że wartość pojazdu określona przez biegłego powołanego przez Sąd nie różniła się znacznie od wartości określonej w prywatnej opinii, tzn. była wyższa jedynie o 5300 zł. Biorąc pod uwagę specyficzny charakter samochodu kempingowego, a także wartość samochodu wskazywaną przez pozwanych, tj. 150 000 zł, znacznie odbiegającą zarówno od wyceny prywatnej, jak i znajdującej się w opinii wykonanej na zlecenie Sądu, różnicy tej nie można uznać za istotną. Wskazać przy tym należy, że kwota bazowa określona została niemal identycznie we wskazanych opiniach – w opinii biegłego sądowego na kwotę 80000 zł, a w ekspertyzie wykonanej na zlecenie powoda na kwotę 80328 zł. Sąd miał ponadto na względzie fakt, że prywatna opinia sporządzona została po bezpośrednim zapoznaniu się przez rzeczoznawcę z wyglądem i stanem technicznym samochodu kempingowego, natomiast opinia biegłego sądowego sporządzona została jedynie w oparciu o dokumentację zawartą w aktach sprawy, w tym dokumentację fotograficzną zawartą w prywatnej opinii. Zdaniem Sądu, bardziej miarodajne dla dokonywanej oceny stanu technicznego pojazdu, a w konsekwencji jego wyceny, jest bezpośrednie zetknięcie się z przedmiotem takiej oceny. Tym samym uznać należy, że wycena sporządzona przez rzeczoznawcę W. O., odpowiadała warunkom rzetelności i fachowości, co pozwoliło Sądowi w oparciu o tę wycenę na poczynienie istotnych ustaleń w niniejszej sprawie.

Same twierdzenia pozwanych o dobrym stanie technicznym samochodu kempingowego i zaniżeniu jego wartości nie mogły podważyć oceny dwóch rzeczoznawców z zakresu techniki samochodowej. Na zły stan techniczny pojazdu

wskazywały także zeznania świadka J. Ś., którym Sąd dał wiarę w całości. Fakt intensywnej eksploatacji pojazdu, który w dacie nabycia przez pozwanych miał już 11 lat od daty produkcji a przed przejęciem go przez Bank, potwierdzać mogą także twierdzenia pozwanej na rozprawie – k. 223-223 odwrot., gdy oświadczyła m.in., że przedmiotowym samochodem kempingowym pozwani odbywali podróże po Europie, w tym m.: w październiku 2008 r. odbyli podróż do Włoch, wiosną i latem 2009 r. – do Francji i Szwajcarii, na przełomie listopada i grudnia - na H., a ostatnią podróż tym pojazdem odbyli we wrześniu 2010 r. i że samochodem tym przejechali łącznie ponad 6 tysięcy kilometrów.

Można przypuszczać, że taka eksploatacja m.in. wpłynęła właśnie na pogorszenie stanu technicznego pojazdu od daty jego zakupu, który został nabyty także jako pojazd już używany od 11 lat, a tym samym miała wpływ na obniżenie jego wartości.

Skoro więc kwota otrzymana ze sprzedaży samochodu jedynie częściowo pokryła zadłużenie z tytułu zaciągniętej umowy kredytu, zasadne było dochodzenie przez powoda zapłaty dalszej kwoty. Zobowiązanie pozwanego K. B. wynika z niewykonanej umowy kredytu, zaś zobowiązanie pozwanej M. B. – z umowy poręczenia. Odpowiedzialność obu pozwanych jest solidarna, stosownie do powołanego wcześniej przepisu art. 881 kc. Podstawą żądania odsetek od dochodzonej sumy jest art. 481 kc, zgodnie z którym wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego. Nie został przy tym naruszony zakaz żądania odsetek od zaległych odsetek, określony w art. 482 kc, gdyż powód domagał się odsetek dopiero od chwili wytoczenia powództwa.

Mając na uwadze powyższe, Sąd utrzymał nakaz zapłaty w całości w mocy, zgodnie z art. 496 kpc.

Sąd obciążył pozwanych, jako stronę przegrywającą, dalszymi kosztami procesu, ponad koszty zasądzone nakazem zapłaty stosownie do art. 98 § 1 kpc, wkładając na nich solidarny obowiązek zwrotu tych kosztów, skoro ich odpowiedzialność co do istoty sprawy również jest solidarna (art. 105 § 2 kpc). Na zasądzoną kwotę 3617 zł składają się koszty zastępstwa procesowego – 3600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - Dz.U.2013.490) oraz opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.